РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
12Кж.1.бр.349/26
19.8.2026.године
Н И Ш

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судија Зорана Поповића председника већа, Александра Перуновића и Јелене Миладиновић, чланова већа, са судијским помоћником Миланом Цекићем, записничаром, у кривичном предмету против оптуженог Радомира Ранђеловића из села Пејковац, Општина Житорађа, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из чл.297. ст.1. у вези чл. чл.289 ст.1. КЗ, одлучујући о жалби Основног јавног тужилаштва у Прокупљу, која је изјављена против пресуде Основног суда у Прокупљу 2К.бр.121/26 од 21.5.2026. године, у седници већа која је одржана у смислу члана 447.ст.2.ЗКП, у присуству оптуженог Радомира Ранђеловића и његовог браниоца, адвоката Злате Ивковић из Прокупља, а у одсуству уредно обавештеног Апелационог јавног тужиоца у Нишу, дана 19.8.2026.године, донео је једногласно

Р Е Ш Е Њ Е

УСВАЈА СЕ жалба Основног јавног тужилаштва у Прокупљу, **УКИДА СЕ** пресуда Основног суда у Прокупљу 2К.бр.121/26 од 21.5.2026. године, а предмет враћа истом суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Прокупљу 2К.бр.121/26 од 21.5.2026. године, оптужени Радомир Ранђеловић оглашен је кривим за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из чл.297. ст.1. у вези чл.289. ст.1. КЗ и изречена му је условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од једне године која се неће извршити ако у року од две године по правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Према оптуженом је изречена мера безбедности забране управљања моторним возилом "Б" категорије у трајању од шест месеци која ће се извршити по правноснажности пресуде с тим што ће се условна осуда опозвати ако оптужени

прекрши забрану управљања моторним возилом. Обавезан је оптужени да плати оштећеном Живораду Јашаревићу на име трошкова кривичног поступка износ од 75.000,00 динара, Основном јавном тужилаштву износ од 84.914,88 динара и износ од 118.750,00 динара, а Основном суду у Прокупљу износ од 52.500,00 динара на име одбране по службеној дужности и 5.000,00 динара на име паушала све у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Оштећени Живорад Јашаревић је за остваривање имовинско правног захтева упућен на парнични поступак.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавило Основно јавно тужилаштво у Прокупљу због повреде кривичног закона и неправне одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да се првостепена пресуда преиначи и оптужени осуди на ефективну казну затвора.

Одговор на жалбу Основног јавног тужиоца дала је бранилац оптуженог Радомира Ранђеловића, адвокат Злата Ивковић из Прокупља у коме је предложила да се изјављена жалба одбије као неоснова и потврди побијана пресуда. Тражила је у своје и у име оптуженог да буду обавештени о седници већа другостепеног суда.

Апелациони јавни тужилац је у свом допису Ктж.бр.443/26 од 20.7.2026. године, предложио да се усвоји жалба ОЈТ у Прокупљу осудом оптуженог на казну затвора у трајању од једне године коју ће оптужени издржавати у просторијама у којима станује или да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Апелациони суд у Нишу је одржао седницу већа у смислу чл. 447. ст.2. ЗКП, у присуству оптуженог Радомира Ранђеловића и његовог браниоца адвоката Злате Ивковић из Прокупља а у одсуству уредно обавештеног АЈТ у Нишу, на којој је размотрио списе предмета заједно са побијаном пресудом коју је испитао у оквиру основа, дела и правца побијања који су у жалби истакнути, па је имајући у виду речи са седнице већа, нашао:

Жалба Основног јавног тужилаштва у Прокупљу је основана али због бројних незаконитости побијане пресуде због којих иста не може опстати у правном промету, иста је морала бити укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак.

По одредбама члана 459 ЗКП, повреда одредби чл. 439 и 441 ЗКП, на које се указује жалбом ОЈТ у Прокупљу, повлачи преиначење првостепене пресуде. Међутим побијана пресуда садржи толико незаконитости које су такве природе да побијана пресуда никако не може опстати у правном промету чак и уз преиначење од стране другостепеног суда. На основу такве пресуде није могуће да се било коме изрекне кривична санкција. Тиме је и повређено право на правично суђење које је прокламовано Европском конвенцијом о људским правима због чега уопште није могуће и преиначењем од стране другостепеног суда, јер би се тиме таква пресуда првостепеног суда нашла у правном промету упркос свим незаконитостима. **Према томе у конкретном случају иако домаће законодавство прописује преиначење,**

Апелациони суд је применио Европску конвенцију о људским правима директно и првостепену пресуду укидањем скроз уклонио из правног промета јер је оптуженом повређено право на правично суђење а у погледу права из чл. 6. алинеја 1 којим је прокламовано да свако између осталог има права и на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом образованим на основу закона. Иако је у конкретном случају судио суд – Основни суд у Прокупљу који је образован у складу са законом, одлуку је донео у саставу који није у складу са законом, због чега таква одлука мора да се уклони из правног промета, а то је могуће само укидањем исте. Евентуалним преиначењем које би подразумевало задржавање првостепене пресуде на снази, управо би било повређено наведено право прокламовано Европском конвенцијом о људсим правима.

Најпре, у предмету је поступао судија појединац иако је по запрећеној казни за предметно кривично дело (од 2 до 10 године затвора) морало да суди веће састављено од једног судије и двоје судија поротника, како то предвиђа одредба чл. 21.ст.1.тачка 1. ЗКП.

Даље, првостепеном суду није јасно по ком је оптужном акту поступао. У првом ставу образложења побијане пресуде се наводи да је овлашћени тужилац оптужним предлогом оптуженом ставио на терет кривично дело из чл. 297.ст.1. У вези чл. 289.ст.1. КЗ. То једноставно не одговара истини јер је овлашћени тужилац подигао оптужницу 2 КТ. 274/25 од 27.2.2026.године која је и потврђена решењем Основног суда у Прокупљу КВ.бр. 37/26 од 16.3.2026.године. То је за последицу имало да су се на главном претресу примењивала правила скраћеног поступка уместо потпуног поступка.

Првостепени суд је одлуком о кривичној санкцији повредио кривични закон јер је оптуженом изрекао меру упозорења – условну осуду, иако је одредбом чл. 66.ст. 2 ЗКП прописано да се условна осуда не може изрећи за кривична дела за која се може изрећи казна затвора у трајању од осам година или тежа казна. И по закону који је важио до 07.12.2024 године, а који је био блажи од закона који је почео да важи од 07.12.2024. године, а који се у конкретном случају примењује по принципу временског важења закона, условна осуда није могла да се изрекне, на шта се основано жалбом Основног јавног тужиоца и указује. Такође и одредбом чл. 66.ст.3 КЗ прописано је да се условна осуда не може изрећи ако није протекло више од 5 година од правноснажне осуде којом је учиниоцу изречена казна затвора или условна осуда за умишљајно кривично дело. Из списа предмета произилази да је оптужени правноснажно осуђен пресудом Основног суда у Прокупљу 5К.бр. 173/24 од 13.8.2024.године, која је постала правноснажна 28.8.2024.године, због кривичног дела полно узнемиравање из чл. 182 А.ст.1.КЗ из чега је јасно да није протекло више од 5 година од правноснажности од изрицања условне осуде за кривично дело које је извршено са умишљајем (будући да се предметно кривично дело може извршити само са умишљајем). Према томе нити један од два услова није био испуњен за изрицање условне осуде.

Даље, радње описане у изреци пресуде (а које одговарају диспозитиву оптужног акта који је дат од стране овлашћеног тужиоца) које првостепени суд правно квалификује као кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из

чл. 297.ст.1 у вези чл. 289.ст.1. КЗ, уопште не одговарају предметном кривичном делу. Ово због тога што опис дела не садржи поступање из нехата у односу на наступање теже последице у виду тешких телесних повреда, што је битан елемент кривичних дела против безбедности јавног саобраћаја. Опис који је дат од стране овлашћеног тужиоца а који прихвата и првостепени суд у побијаној пресуди више одговара кривичном делу тешке телесне повреде из чл. 121.ст.1. КЗ или покушају убиства из чл. 113. КЗ, обзиром да се евентуални умишљај који је дат у чињеничном опису односи како на основно дело - на кршење бланкетне норме, тако и на наступање теже последице у виду тешких телесних повреда. Такав опис уопште не одговара кривичном делу против безбедности јавног саобраћај, тако да постоји противречност између чињеничног описа пресуде који је дат у изреци и правне квалификације која је такође дата у изреци пресуде, због чега је јасно да је изрека пресуде противречна сама себи а такође и разлозима који су дати у образложењу јер се наводи да су у радњама оптуженог садржани сви елементи из чл. 297.ст.1. у вези чл. 189.ст.1. КЗ. Овако дат опис није смео да прође контролу оптужнице, јер је већ првостепеног суда у поступку потврђивања оптужнице исто требало да врати тужиоцу ради исправке.

Осим тога изрека пресуде је потпуно нејасна и у делу у ком се оптужени оглашава кривим да је поступио супротно одредби чл. 99 ст.3. ЗОБС-а "да није прилагодио брзину возила....." а у самој изреци се и не наводи којом је брзином конкретно управљао. Код бланкетних норми које подразумевају недозвољену или неприлагођену брзину обавезно је да се у изреци пресуде наведе која је то брзина којом се окривљени кретао како би се уопште могло оценити да ли је таква брзина била дозвољена односно прилагођена.

И на крају, упркос опште познатој чињеници да овлашћени тужиоци имају упутство својих надређених тужилаца да сваку саобраћајну незгоду која се десила на пешачком прелазу квалификују као умишљајно кривично дело, Апелациони суд сматра да свака саобраћајна незгода има своје специфичности те се не може прихватити став да је свака саобраћајна незгода која се десила на пешачком прелазу представља безобзирну вожњу и тиме да се кривац за незгоду гони за умишљајно кривично дело. Таква могућност се по ставу Апелационог суда не искључује али су могуће и ситуације које упућују на нехатно извршење кривичног дела, а што све зависи од конкретне саобраћајне ситуације. На ово се упућује ради правилног поступања у будућем раду, а што се тиче конкретног предмета, због неправилног описа кривичног дела, о чему је било речи у предходном делу образложења, није се ни могла вршити анализа самог кривично правног догађаја.

Због учињених битних повреда одредаба кривичног поступка, и због доношења пресуде са толиким незаконитостима које апсолутно онемогућавају да та пресуда на било који начин опстане у правном промету, иста је морала бити укинута.

У поновљеном поступку првостепени суд је у обавези да поступи по примедбама Апелационог суда и да отклони све незаконитости на које је указано а да затим на одговарајући начин правилно и потпуно утврди све чињенице које су од утицаја на правилно пресуђење, тако да ће на основу резултата поновног поступка првостепени суд бити у могућности да донесе правилну и закониту пресуду.

Због свега изнетог, Апелациони суд у Нишу је на основу чл.458. ст.1. ЗКП укинуо побијану пресуду и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, дана 19.8.2026.год.12Кж.1.бр.349/26.

Судијски помоћник,
Милан Цекић,с.р.

Председник већа-судија,
Зоран Поповић,с.р.

Тачност преписа потврђује
управитељ судске писарнице